

Humorérzék és szeretet a nyelvtanításban

Amerikából a Bécsi utcába

Belváros Pilinszky-émlékérmét idén a Dover nyelviskola társulajdonosa, Verasztó Lajos vehette át az Aranytíz Kultúrházban. Belváros egyik legrangosabb kulturális elismerése különleges számára, mert személyesen is ismerte Pilinszky Jánost. - Ő irodalmi kaput nyitott, és mi is, abban az értelemben, hogy sokaknak segítettünk megismerkedni az angol irodalommal. Ez egyfajta népművelési feladat is volt - vallja Verasztó. A híres nyelvtanár egyedi módszereiről és több évtizedes munkájáról beszélt lapunknak.

- Úgy tudom lassan indult a karrierje.

- Harmadéves egyetemista koromig csak tanultam az angolt, valahogy nem „kattant be”. Szerencsére nem voltam túl gátlásos gyerek, nem zavart, hogy nem tudom a nyelvet. Hátrányból kezdtem az egyetemet, de szorgalmas voltam, nem éltem vissza tanárain megelégozottságával.

Csepeltől Amerikáig

1971-ben végeztem, és sehova nem akartak felvenni tanárnak, mert szakállam volt. Jól fogadtak viszont a Csepeli Munkásotthonban, ami egy patinás, gazdag intézmény volt, az ország legnagyobb gyáráé. Itt sosem kérdezték, hogy mit tanítok. Például Orwelltől az Állatfarmot, a totalitárius rendszerek paródiáját, 1973-ban kezdtem tanítani. Nem tudtam, hogy tiltott könyv. A csoportomba járt egy munkásörtszít is, de egy szót sem szólt, szerencsére.

Az angolzász irodalom nagy alkotásaiból tanultunk. Az irodalmi műveknek a nyelvtudás szempontjából praktikus részét vettük, szituációkat gyakoroltunk, nem elemeztünk. Bölcsészként végeztem, de mindig gyakorlatias maradtam. Nem minden tanártársam bízott a módszeremben, a diákok viszont jól fogadták. Dohár Péter hitt nekem, és a Kis angol nyelvtan című könyvben talán használta is ezt a módszert.

- A Pilinszky-díj átvételkor külön kiemelték

egyedi, eredményes módszereiket. Hogyan tanítanak a Doverben?

- Amikor tanítani kezdtünk még alig volt tankönyv, és azt a keveset is a korra jellemző stílusban írták, mint például „Kovács Pál brigádevető elvtárs megy a vasöntődébe”. Most már lehet, hogy ez jó anyag lenne, mert azóta ön maga paródiája lett.

Kezdetben szinte kulturális kényszerből fordultam az irodalmi művek felé. A '70-es évek elejétől az azokból választott részleteket tanítottam. A nyelvtanulásban a gyakorlás a fontos, és hogy érdekes legyen az anyag. A nyelvtanítás legfontosabb elemeinek a humorérzék, a szeretetet tartom, és hogy kis vezetési pozícióból bár, de mindig azonosulni kell a diákkal és a szituációval. Meggyőződésem, hogy aki nagyon a módszertani előírásokba, kategóriákba kapaszkodik, nem jól tanít. A leglényegesebb, hogy a tanulók megszeressék a nyelvet.

Fontos a tananyag aktualitása is. A '70-es, '80-

DOHÁR PÉTER ÉS VERASZTÓ LAJOS

as években - az élvezhetően ritkán hallható - BBC adásaiból vettem fel éjjelente, és a Daily News-ból is tanítottam. Érdekes eset volt Breznyev halála, amit a Magyar Rádió csak reggel 10 óraker között. Mi már 7-kor a BBC-híradóból felvett jelentést tanultuk. A diákok el sem hitték. Ma már a bőség zavara van a tankönyvpiacra. Mindenesetre a Doverben elvárás, hogy a tanár érdekes anyagot válogasson össze, és ne kaptafamódrá menjen a tanítás.

- Mára országos hírnevet szerzett társával, Dohár Péterrel együtt. Hogyan indult ez az ismeretség?

Negyven éve a pályán

- 1979 óta dolgozunk együtt, a Csepeli Mun-

kásotthonban 1988-ig tanítottunk. Péter se kellett senkinek az egyetem elvégzése után. Véletlenül keresett meg. Azonnal láttam, hogy jól ki fogunk jönni. Én 1988-ban kivándoroltam Amerikába, ott komoly építési vállalkozói vizsgát tettem. A mai napig sok hasznát veszem, mert hobbim az építkezés. Szenvedtem a honvágytól, ezért visszajöttem.

1988-ban Péter vette át a munkásotthoni nyelvtanfolyamok szervezését. Ekkoriban írta meg a Kis angol nyelvtant is, melyben sok-sok példamondatom szerepel, és talán nem szerénytelenség mondani, hogy az én szellemem is benne leng. Nekem nem lett volna türelmem megírni. Hazatérésem után együtt adtuk ki.

A nyelviskolára is Dohár Péter beszélt rá, így aztán végleg itthon maradtam. Hencsei Kálmán, a harmadik üzletársunk is ekkor csatlakozott hozzánk. 1992-ben kezdtünk a Wesselényi utcában, és '93-ban költöztünk át a mai Bécsi utcai épületbe. A kezdeti 234 négyzetméteres helyiséget saját kézzel

újítottuk fel. Meszes ruhában fogadtuk a beiratkozó diákokat, akik közt nagy derűtséget keltett, amikor megkérdeztük angolul, hogy „Can I help you?” „Lám,” szólt fel nekem egyszer egy érdeklődő a létra tetejére „ez egy igazi nyelviskola. Még a kőműves is beszél angolul.”

Nyelviskola a Belvárosban

Az iskolát az évek során lassan bővítettük, mára a Dover Bécsi utcai központja másfél emeleten 560 négyzetméternyi helyet foglal, és 300 tanárt foglalkoztatunk.

- A mai napig tanít?

- Folyton építkezem, nem vállalom tanítványokat. Tanácsaimmal néha kotnyeleskedek egy kicsit a tanításban. Pizskálnak, hogy gyűjtsem össze legjobb tananyagaimat, de nem érzem szükségét. A Kis angol nyelvtan húsz éve adtuk ki. Az eddigi húsz kiadás 330 ezer példányban jelent meg. Ami nagy dicséret, hogy már hamisították is ezt a könyvet, mint a jó festményt. Lehet, hogy az évfordulón kap majd egy ünnepi kiadást.

szjf

Kiállítások a könyvtárban

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár (Molnár utca 11.) áprilisban is érdekes kiállításokkal és színvonalas, igényes zenei, irodalmi rendezvényekkel várja az érdeklődőket.

Meghosszabbítva, április 8-ig láthatják a sokáig méltatlanul mellőzött női zeneszerzők tiszteletére rendezett kiállítást „...mindezt a hatalmas hangzavart egy nő csinálta” címmel. „Budapest cikk-cakkban” című fotókiállítás pedig április 5-től látogatható, amely Patrick Debut, a Francia Intézet egykori munkatársa - aki négy évig élt Magyarországon - szemével látatja Budapestet.